

การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมประเพณี “กู๋กาสิงห์” อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

Cultural tourism and tradition "Ku Ka Sing" KasetWisai Roied

ยโสธรรา ศิริภาพระภากร¹

บทคัดย่อ

“กู๋” หมายถึง “ปราสาท” เป็นปราสาทขอมโบราณ มีฐานคติการสร้างเพื่ออุทิศแด่พระศิวะ ลัทธิไศวนิกายในศาสนาพราหมณ์ ฮินดู “กู๋” เสมือนการจำลองจักรวาลบนพื้นมนุษย์โลก เปรียบเสมือนเขาไกรลาส ที่ประทับของเทพเจ้า มีพิธีกรรมบวงสรวงประจำปี เรียกว่า สรงกู๋ ของชุมชนแห่งนี้ถือเป็นวัฒนธรรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจวัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อ พิธีกรรมที่มีการผสมผสานกันอย่างลงตัวในพื้นที่โดยรอบมีฐานการเรียนรู้ทั้งหมด 6 ฐาน ได้แก่ ฐานผ้าไหม ฐานพิพิธภัณฑ์ ฐานสวนทฤษฎีใหม่ ฐานโบราณสถาน ฐานวรรณกรรม ฐานตัดลาย เป็นต้น และสามารถสัมผัสเทศกาลงานท่องเที่ยว ประเพณีบุญบั้งไฟมีการจัดตั้งเดือนพฤษภาคมของทุกปี ถือเป็นอำเภอหนึ่งที่มีการบริการ และที่พักให้กับผู้คนที่มาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ดังนั้น คุณค่าที่เกิดจากรากฐานทางวัฒนธรรมจึงกลายมาเป็นจุดเด่นของพื้นที่นี้และกลายเป็นแหล่งมรดกทางประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญาของพื้นที่ที่จัดการให้เกิดแหล่งเรียนรู้ และเป็นพื้นที่รวบรวมองค์ความรู้ท้องถิ่นเอาไว้ ทั้งมี กู๋ ปราสาทหินที่สำคัญและอันล้ำค่าด้วย จึงพบว่า กู๋ หรือ ปราสาทขอมแห่งนี้เป็นที่เชื่อมต่อระหว่าง ผู้คนในชุมชน และบุคคลต่างถิ่นที่จะมีการติดต่อสื่อสารที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทั้งทางเศรษฐกิจ และแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมของชุมชนสถาบันการศึกษา จึงทำให้เกิดเอกลักษณ์ประจำถิ่นของอำเภอเกษตรวิสัย คุณค่าอิทธิพลที่ได้จาก กู๋ เพื่อให้เกิดผลผลิตในด้านต่างๆขึ้นต้องอาศัยกู๋กาสิงห์ เป็นจุดเชื่อต่อให้เกิดความน่าสนใจ ทำให้เกิดเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านโบราณคดี โบราณสถาน ทำให้เกิดรายได้แก่ชุมชน จากความโดดเด่นของพื้นที่ที่สามารถพัฒนาเป็นเศรษฐกิจชุมชนที่มั่นคงถาวรได้ต่อไป

คำสำคัญ: การท่องเที่ยว, แหล่งเรียนรู้, ทางวัฒนธรรม, กู๋กาสิงห์

Abstract

"Ku" means "Prasat" is an ancient Khmer castle. There is a base for the creation of devotional sutras in the Hindu Brahman "Ku" as a cosmic simulation on the human ground. Or as he Krailas. The goddess There is an annual worship ritual called Sung Ku. This community is a cultural heritage tourism. The culture, traditions, beliefs, rituals and learning bases of the six bases are silk bases, museum bases, new theories, historical bases, literary bases, cut lines and so on. Rocket Festival It is located in May of every year with a district that serves. And people's accommodation. And cultural tourism. The cultural heritage and the great value of this place, it is

¹ อาจารย์ สังกัดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ โทร. 0887147526 อีเมล yasotharar@gmail.com
Lecturer in Political Science, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Surin Campus.

found that Ku or Castle Kham is a connection between people in the community and foreigners to contact. Communication that benefits both the economy The cultural exchange and participation of the community, the Institute of Education, thus creating a resident of KasetWisai. The value of the influence of Ku in order to produce more in the field. It is a point of interest. The local identity. It is a source of learning archeology, archaeological sites, resulting in the community. The prominence of the area. Can be developed into a sustainable community economy.

Keywords : Travel, learning resources, Cultural Center, Ku Ka Sing

บทนำ

กุ๋กาสิงห์ เป็น ศาสนสถาน กุ๋ มีความหมายว่า ปราสาท เป็นที่สถิตของเทพเจ้า สร้างเพื่ออุทิศแด่พระคิเว ในลัทธิไศวนิกาย เป็นปราสาทขอมจากฐานคตินั้นได้กล่าวว่า สร้างตามคติความเชื่อของศาสนาพราหมณ์ ฮินดู เพื่อเป็นการจำลองตามทิศตะวันตกจรวัด หรือ สวรรค์ กุ๋ หรือปราสาทขอมมีส่วนส่วนต่างๆเป็นส่วนประกอบและมีความหมาย ปราสาทเป็นการจำลองเขาไกรลาส ซึ่งเป็นที่ประทับของเทพเจ้า ปราสาทยังเสมือนเขาพระสุเมรุ ที่เป็นศูนย์กลางของจักรวาล (พระมหากษัตริย์ อานันท, 2560 : ก) คุณค่าของปราสาทขอมถือเป็นมรดกภูมิปัญญาของบรรพบุรุษในอดีตที่คิด สร้างสรรค์ให้เห็นเป็นรูปธรรม เป็นมรดกทางวัฒนธรรมทั้งการเรียนรู้ ศึกษา และยังเป็นที่มาของประเพณีในรอบประจำปี ที่จะมีการจัดพิธีกรรมขึ้นด้วยแสดงให้เห็นถึงคุณค่าที่เกิดในสังคม ชุมชน ตามที่จะยกมาพูดได้หลายมิติ ทั้งนี้ก็แสดงให้เห็นถึงคุณค่าเป็นหลัก อิทธิพลสื่อถึงเอกลักษณ์ทางศาสนาพราหมณ์ได้เป็นอย่างดี ได้แสดงถึงความเป็นมา เรื่องราวทางศาสนา และเทพเจ้าที่สำคัญทางศาสนา และยังเป็นอิทธิพลทางศาสนาด้วยประการหนึ่งกลุ่มคนในอดีตมีความเชื่อและรับเอาคติความเชื่อแบบศาสนาพราหมณ์ ฮินดู จึงแสดงสัญลักษณ์สำคัญคือการสร้างปราสาทขอมขึ้นในจุดที่สำคัญ อาทิ บนภูเขาที่สูงหรือใจกลางเมืองสำคัญในอดีต เป็นต้น

กุ๋กาสิงห์ ตั้งอยู่บริเวณ ตั้งอยู่ในวัดบูรพารามกุ๋กาสิงห์ ตำบลกุ๋กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นโบราณสถานสถาปัตยกรรมแบบเขมรมีขนาดค่อนข้างใหญ่และยังอยู่ในสภาพสมบูรณ์ ที่ตั้งกุ๋กาสิงห์ ตำบล กุ๋กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ลักษณะโบราณสถาน ประกอบด้วย ปราสาท 3 องค์ ตั้งอยู่บนฐานศิลาแลงเดียวกัน มีวิหารหรืออาคารรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่เรียกว่าบรรณาลัย อยู่ทางด้านหน้าทั้งสองข้าง ทั้งหมดล้อมรอบด้วยกำแพงซึ่งมีซุ้มประตูทั้ง 4 ทิศ ถัดออกไปเป็นคูน้ำรูปเกือกม้าล้อมรอบอีกชั้นหนึ่ง ปราสาทประธาน หรือ อาคารหลักที่มี 3 องค์นั้น ตั้งเรียงอยู่บนฐานเดียวกันในแนวเหนือ-ใต้ แผนผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ปราสาทองค์กลางมีขนาดใหญ่กว่าอีก 2 องค์ที่ขนาบข้าง และมีมุขยื่นทางด้านหน้าเป็นห้องยาว มีประตูทางเข้า 3 ทาง คือด้านหน้าและด้านข้างของห้องยาวทั้งสอง ส่วนฐานขององค์ปราสาทก่อด้วยศิลาทรายยังคงปรากฏลวดลายสลักเป็นชั้นเป็นแนว เช่น ลายกลีบบัวและลายกนก ผนังก่ออิฐ ที่ห้องในสุดหรือส่วนครรภคฤหะได้ค้นพบศิลาจารึก ซึ่งเป็นตัวแทนของเทพสูงสุด (พระอิศวร) และความอุดมสมบูรณ์ตามลัทธิความเชื่อในศาสนาพราหมณ์ลัทธิไศวนิกาย นอกจากนี้ยังพบทับหลังอีกหลายชิ้น ชิ้นหนึ่งสลักเป็นภาพพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณในขุมเรือนแก้ว โดยยืนอยู่เหนือหน้ากาล ซึ่งมีมียอดจับท่อนพวงมาลัยอีกทีหนึ่ง และยังได้พบซุ้มหน้าบันสลักเป็นภาพพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณท่ามกลางลายก้านขดอีกด้วย ส่วนปราสาทอีก 2 องค์ที่ขนาบข้าง มีขนาดและลักษณะเดียวกัน ฐานก่อด้วยศิลาทราย ผนังก่ออิฐมีประตูเพียงด้านหน้า ภายในมีแท่นรูปเคารพวางอยู่จากลวดลายของศิลปกรรม แบบแผนผังและโบราณวัตถุที่พบแสดงให้เห็นทราบ

ว่า กู่กาสิงห์สร้างขึ้นในแบบศิลปะเขมรที่เรียกว่า "แบบบาปวน" อายุราว พ.ศ. 1560-1630 เพื่อเป็นเทวสถานอุทิศถวายแด่พระอิศวร เทพเจ้าสูงสุดองค์หนึ่งในศาสนาพราหมณ์

เป็นศาสนสถานของศาสนาพราหมณ์ ที่สร้างขึ้นถวายเทพเจ้าในรอบปี จะมีการจัดประกอบพิธีกรรมบูชาบวงสรวงขึ้น เรียกว่า “สร่งกู” จุดนี้เองจึงเป็นจุดยุทธศาสตร์หนึ่งที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มรดกภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยผ่านวัฒนธรรมประเพณี พิธีกรรม ความเชื่อ ที่ชุมชนมีต่อกู่ จึงกลายเป็นวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าทั้งดงาม และฐานการเรียนรู้ ทั้ง 6 ฐาน บนฐานเศรษฐกิจพอเพียง โดยชุมชนแห่งนี้ได้จัดฐานการเรียนรู้ กลุ่มปราสาท หรือ กู่ สำคัญ ซึ่งถือเป็นสถานที่เรียนรู้ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา ความเชื่อ และพิธีกรรม ไว้อย่างลงตัวจึงถือเป็นชุมชนต้นแบบแห่งหนึ่งที่น่านศึกษาต่อไป

ประวัติบ้านกู่กาสิงห์

กู่กาสิงห์ ตั้งอยู่ในวัดบูรพากู่กาสิงห์ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นโบราณสถานสถาปัตยกรรมแบบเขมร มีขนาดค่อนข้างใหญ่และยังอยู่ในสภาพสมบูรณ์ ที่ตั้ง กู่กาสิงห์ ตำบล กู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

รูปที่ 1 กู่กาสิงห์

ลักษณะโบราณสถาน ประกอบด้วย ปราสาท 3 องค์ ตั้งอยู่บนฐานศิลาแลงเดียวกัน มีวิหารหรืออาคารรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่เรียกว่าบรรณาลัย อยู่ทางด้านหน้าทั้งสองข้าง ทั้งหมดล้อมรอบด้วยกำแพงซึ่งมีซุ้มประตูทั้ง 4 ทิศ ถัดออกไปเป็นคูน้ำรูปเกือกม้าล้อมรอบอีกชั้นหนึ่ง ปราสาทประธาน หรือ อาคารหลักที่มี 3 องค์นั้น ตั้งเรียงอยู่บนฐานเดียวกันในแนวเหนือ-ใต้ แผนผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ปราสาทองค์กลางมีขนาดใหญ่กว่าอีก 2 องค์ที่ขนาบข้าง และมีมุขยื่นทางด้านหน้าเป็นห้องยาว มีประตูทางเข้า 3 ทาง คือด้านหน้าและด้านข้างของห้องยาวทั้งสอง ส่วนฐานขององค์ปราสาทก่อด้วยศิลาทรายยังคงปรากฏลวดลายสลักเป็นชั้นเป็นแนว เช่น ลายกลีบบัวและลายกนก ผงักก่ออิฐ ที่ห้องในสุดหรือส่วนครรภคฤหะได้ค้นพบศิลาจารึก ซึ่งเป็นตัวแทนของเทพสูงสุด (พระอิศวร) และความอุดมสมบูรณ์ตามลัทธิความเชื่อในศาสนาพราหมณ์ลัทธิไศวนิกาย นอกจากนี้ยังพบทับหลังอีกหลายชิ้น ชิ้นหนึ่งสลักเป็นภาพพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณในขุมเรือนแก้ว โดยยืนอยู่เหนือหน้ากาล ซึ่งมีมือยึดจับท่อนพวงมาลัยอีกทีหนึ่ง และยังได้พบขุมหน้าบันสลักเป็นภาพพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณท่ามกลางลายก้านขดอีกด้วย

ส่วนปราสาทอีก 2 องค์ที่ขนาบนั้น มีขนาดและลักษณะเดียวกัน ฐานก่อด้วยศิลาทราย ผนังก่ออิฐมีประตูเพียงด้านหน้า ภายในมีแท่นรูปเคารพวางอยู่จากลวดลายของศิลปกรรม แบบแผนผังและโบราณวัตถุที่พบแสดงให้เห็นว่า กู่กาสิงห์สร้างขึ้นในแบบศิลปะเขมรที่เรียกว่า "แบบบาปวน" อายุราว พ.ศ. 1560-1630 เพื่อเป็นเทวสถานอุทิศถวายแด่พระอิศวร เทพเจ้าสูงสุดองค์หนึ่งในศาสนาพราหมณ์

ความเชื่อที่มีต่อ “กู่” เทวสถานพราหมณ์ ฮินดู

ความเชื่อที่มีต่อ “กู่” จากการสัมภาษณ์ผู้ดูแล กู่ ได้กล่าวว่าแต่ละวัน ถ้าเป็นวันหยุดราชการ เสาร์ อาทิตย์ จะมีนักท่องเที่ยวมาก และชุมชนผู้ที่เดือดร้อน มีปัญหาชีวิต จะมาบูชา กราบไหว้ ขอพร หรือ บอนบานด้วย เพราะเชื่อว่ามีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ รักษา ดูแลอยู่ เพราะมีความเชื่อว่าศักดิ์สิทธิ์ โดยส่วนมากจะมาขอพร อธิฐาน ในเรื่องรับราชการ หน้าที่ การงาน และความเจ็บป่วย ซึ่งปรากฏผู้ที่มานั้นจะกล่าวเป็นเสียงเดียวกันว่า เกิดความสำเร็จ เป็นที่พอใจ นั้นหมายความว่า “กู่” แห่งนี้มีความศักดิ์สิทธิ์ จึงปรากฏมีพิธีกรรมบูชา บวงสรวง กราบไหว้ และมีผู้มาแะเวียนขอพรอยู่ตลอดทุกวัน (พระอิศการคำพันธ์ เบิกบาน, ๒๕๖๑)

สัมผัสแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม 6 ฐาน

ภายในชุมชนได้สร้างฐานการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม (แหล่งท่องเที่ยว) ทั้ง 6 ฐาน ดังรูปที่ 1

รูปที่ 2 แผ่นพับ การท่องเที่ยวของปราสาทกู่กาสิงห์

จากรูปที่ 2 แหล่งท่องเที่ยว ทั้ง 6 ฐาน ประกอบด้วย

1. พิพิธภัณฑ์มรดกภูมิปัญญา เป็นพิพิธภัณฑ์ชุมชน ที่สภาวัฒนธรรมตำบลกู่กาสิงห์กำหนดผู้ใหญ่บ้าน ภูมิปัญญาชาวบ้านได้ร่วมกันจัดตั้งขึ้น โดยเป็นที่เก็บรวบรวมจัดแสดงศิลปวัตถุเนื่องในวิถีชีวิตไว้ที่ศาลาการเปรียญ วัดสว่างอารมณ์กู่ ตั้งแต่ปี 2547 เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้สร้างสำนึกร่วมของคนในชุมชน และเป็นแหล่งท่องเที่ยว
2. สวนเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งชาวบ้านได้รวมกลุ่มกันขึ้นเพื่อจัดทำสวนเกษตรโดยขุดบ่อเลี้ยงปลา ปลูกผัก ปลูกไม้ผล ทำนา เลี้ยงสัตว์ ในแปลงนา เพื่อให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ และแหล่งท่องเที่ยวของคนทั่วไป

3. ศูนย์ผ้าไหมกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร หมู่ที่ 1 จัดทำโดยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรวมกลุ่มกันโดยการสนับสนุนของเกษตรอำเภอเกษตรวิสัย ซึ่งมีอนุรักษ์และการผลิตผ้าไหมพื้นบ้าน ด้วยสัณฐานชาติและสีเคมี ใช้เป็นสถานที่แหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยว หรือเป็นสถานที่จำหน่ายผ้าไหมให้กับกลุ่มที่สนใจ

4. วรรณกรรมชาวบ้านโดยชุมชนบ้านกู่กาสิงห์มีกิจกรรมที่ท้องถิ่นที่สามารถต่อวรรณกรรมท้องถิ่นรับใช้หรือบันทึกประวัติศาสตร์ของสังคมทั้งด้านการแต่งเพลงไว้อีกด้วย

5. การตัดลดลายกระดาดพื้นบ้าน โดยสภาวัฒนธรรมได้ฟื้นฟูและอนุรักษ์ลายพื้นบ้านที่เคยใช้แั้งไฟเพื่อประยุกต์ใช้ในสังคมปัจจุบันมีลักษณะเป็นลายที่ตัดกระดาดด้วยกรรไกร เช่น ลายตากบ ลายกบั้ง เป็นต้น

6. แหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน ฐานการเรียนรู้โบราณสถานขอม ได้แก่ 1) กู่กาสิงห์ สร้างขึ้นตามคติความเชื่อศาสนาฮินดูลัทธิไศวนิกายนับถือพระศิวะเป็นมหาเทพ สร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 16 (พ.ศ. 1560-1660) เพื่อถวายเป็นที่ประทับแด่พระศิวะจัดอยู่ในศิลปะแบบบาปวน 2) กู่โพนวิง สร้างขึ้นตามคติความเชื่อศาสนาฮินดูแต่ยังไม่ทราบแน่ชัดว่าเป็นลัทธิใด สร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 16 3) กู่โพนระฆัง สร้างขึ้นตามคติความเชื่อศาสนาพุทธ ลัทธิมหายาน สร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 18 เจ้าชัยวรมันที่ 7 จัดอยู่ในศิลปะแบบบาปวน จัดอยู่ในศิลปะแบบบาปวน ในสมัยพระมโหฬารเป็นอโรคยศาลหรือวัดไพระพุทธศาสนา เพื่อรักษาโรคให้กับราษฎร

รูปที่ 3 แผ่นพับตามจุดพื้นที่การท่องเที่ยว

จากรูปที่ 3 กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชน ดังนี้

1. การกินข้าวพาลงการชมการแสดงแสงสีเสียงขนาดย่อมที่กู่กาสิงห์
2. มัคคุเทศก์น้อยเดินทางนำเที่ยวโบราณสถาน
3. การเดินเที่ยวชมสวนเกษตร
4. การทดลองตัดลายกระดาดพื้นบ้านกับภูมิปัญญาชาวบ้าน
5. การชมการทอผ้าหรือทดลองทอผ้าไหม
6. การชมนิทรรศการทอผ้าไหม

7. การเข้าชมพิพิธภัณฑ์มรดกภูมิปัญญา
8. การเลือกซื้อผ้าไหมพื้นบ้าน
9. การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากภูมิปัญญาด้านวรรณกรรมชาวบ้าน
10. การร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรม

อิทธิพลที่เกิดจากปราสาท

1. ด้านจักรวาลวิทยา ชุมชนทั้งสองประเทศมีความเชื่อในเรื่องความศักดิ์สิทธิ์ โหราศาสตร์ และศาสตร์แห่งความโชคดี และการบูชาเพื่อเสริมความมั่นคงในชีวิต มนุษย์จะขึ้นไปกราบเทพเจ้า ด้วยหวังประสบผลสำเร็จ ชุมชนเองเข้ามากราบไหว้ขอพร การสร้างปราสาท เสมือนเป็นการจำลองเขาพระสุเมรุ ที่ประดิษฐานพระผู้เป็นเจ้า มนุษย์ต้องขึ้นไปกราบบนที่สูง คือ เทวสถานที่ประทับเปรียบเสมือนขึ้นเขาไกรลาส
2. ด้านเทววิทยามนุษย์มีความผูกพันกับเทพเจ้า อยู่ใกล้เทพเจ้ามีความเชื่อต่อ เทพเจ้า เทวดา พระอินทร์ พระพรหม และวิญญาณทั้งหลาย ล้วนเป็นที่มาของเทววิทยา ปราสาทมีจุดประสงค์สร้างเพื่ออุทิศต่อเทพเจ้าตามที่ปรากฏตามปราสาทขอมต่างๆ นั้นจะแกะสลักรูปเทพเจ้ามากมาย ซึ่งมีการกล่าวถึงเทวะ
3. ด้านศิลปะการแสดง มีการจัดพิธีกรรมบูชา บวงสรวง โดยมีการจัดรำถวาย ที่เกี่ยวข้องกับชุดแต่งกาย ท่าทางการรำ เพลง ดนตรี ที่ประกอบดั่งสมมติว่าได้รำถวายองค์เทพเจ้า (ภูมิจิต เรื่องเดช, 2542 : 17-18) จึงเกิดการรำมากมายหลายท่า สิ่งเหล่านี้ล้วนมาจากศิลาจำหลัก รูปนางอัปสร นางสาวสวรรค์ หรือ แม่นแต่ท่าทางของมหาเทวะ ก็ได้นำมาเป็นหนึ่งในท่ารำรำด้วยเช่นกัน
4. ด้านวิถีชีวิต ที่มีทั้งด้านข้อห้าม ข้อปฏิบัติ ของคนในสังคม ที่เกี่ยวข้องกับศีลธรรม แนวทางการปฏิบัติตนที่เชื่อว่า เมื่อปฏิบัติแล้วย่อมเกิดความสำเร็จ สมหวังแก่ผู้ปฏิบัติด้วย

คุณค่าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

คุณค่าของกุ่กาสิงห์พบว่า ทำให้เกิดเอกลักษณ์ประจำถิ่น อาจเป็นสิ่งที่มีความรู้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านโบราณคดี โบราณสถาน ทำให้เกิดรายได้แก่ชุมชน จากการนำความโดดเด่นของพื้นที่ ให้มาพัฒนาเป็นอย่างสร้างสรรค์ในด้าน ประเพณี วัฒนธรรม ประวัติความเป็นมา

คุณค่าที่เกิดจากความเกรงกลัวต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวชุมชนไม่กล้าทำผิด ต่อคำสั่งจะที่ให้ไว้ต่อ กู่นั้นทำให้ช่วยควบคุมจิตและพฤติกรรมได้ในระดับหนึ่ง ทำให้เกิดในด้านสุนทรียศาสตร์ด้วยทางหนึ่ง

คุณค่าทางอิทธิพลของ กู่นั้นพบว่า มีความสำคัญทำให้เกิดพลังในด้านต่างๆ ทำให้ผู้คนทั้งสองประเทศได้ปฏิบัติตาม คล้อยตาม เห็นตาม มีความเชื่อในความศักดิ์สิทธิ์ของกู่นั้น โดยเฉพาะด้านการดำเนินชีวิต ทำให้บุคคลเว้นข้อห้าม ปฏิบัติตามระเบียบ กฎ กติกา ของสังคมไม่เอาเปรียบ และทำลายสาธารณสมบัติ

คุณค่าด้านระบบการจัดการกับบูรณาการความรู้เพื่อบริการสังคม

คุณค่าด้านการพัฒนาให้เกิดความน่าสนใจ ดึงดูด เพื่อเข้ามาศึกษา เรียนรู้

คุณค่าทางวิชาการ ผสมผสาน ศาสตร์การสร้างอาชีพรายได้และอื่นๆ

คุณค่าด้านการกระจายรายได้ลงสู่ชุมชน

คุณค่าด้านสร้างงาน สร้างอาชีพ หมู่บ้านตัวอย่าง ให้กับชุมชนได้

คุณค่าด้านการท่องเที่ยวชุมชน

คุณค่าด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับชุมชน

สรุป

จากการศึกษาถึงคุณค่าของกู่พบว่าเป็นที่เชื่อมต่อจึงทำให้เกิดเอกลักษณ์ประจำถิ่น ไม่ว่าจะเป็นที่รู้จักเผยแพร่ไปตามสื่อต่างๆ เมื่อวิเคราะห์คุณค่าอิทธิพลที่ได้จาก กู่ ที่มีต่อชุมชน ในด้านประสานความเชื่อที่มีต่อกู่ และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ที่เป็นผลสืบเนื่องต่อไปในด้านเศรษฐกิจชุมชน เพื่อให้เกิดผลผลิตในด้านต่างๆขึ้นได้ โดยต้องอาศัยกู่ เป็นตัวกลาง คุณค่าพบว่า ทำให้เกิดเอกลักษณ์ประจำถิ่น อาจเป็นสิ่งมีความรู้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านโบราณคดี โบราณสถาน ทำให้เกิดรายได้แก่ชุมชน นำความโดดเด่นของพื้นที่ สามารถพัฒนาสร้างสรรค์ในด้านประเพณี วัฒนธรรม และประวัติความเป็นมาได้ คุณค่าที่เกิดจากความเกรงกลัวต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวชุมชนไม่กล้าทำผิด ต่อคำสั่งจะทให้ไว้ต่อกู่ นั้นทำให้ช่วยควบคุมจิตและพฤติกรรมได้ในระดับหนึ่งทำให้เกิดในด้านสุนทรียศาสตร์ด้วยทางหนึ่ง คุณค่าทางอิทธิพลของ กู่ พบว่า มีความสำคัญทำให้เกิดพลังในด้านต่างๆ ทำให้ผู้คนได้ปฏิบัติตาม คล้อยตาม เห็นตาม มีความเชื่อในความศักดิ์สิทธิ์ของกู่ โดยเฉพาะด้านการดำเนินชีวิต ทำให้บุคคลเว้นข้อห้าม ปฏิบัติตามระเบียบ กฎ กติกา ของสังคมไม่เอาเปรียบ และทำลายสาธารณสมบัติ

เอกสารอ้างอิง

- กรมศิลปากร. (ม.ป.ป). แผนที่ทางโบราณคดีจังหวัดบุรีรัมย์. บุรีรัมย์.
- กรมศิลปากร. (ม.ป.ป). ทำเนียบโบราณสถานปราสาทขอมในประเทศไทย เล่ม 2 จังหวัดบุรีรัมย์. บุรีรัมย์.
- ไกรภพ สารกุล. (2554). เจาะอารยธรรมโบราณ ขอมพันปี .กรุงเทพฯ : บริษัทพรอสเพอร์ เซอร์วิส ซัพพลาย.
- พระมหาพนม อานนโท. (2560). คุณค่าและอิทธิพลของปราสาทขอม. โรงพิมพ์สาละพิมพ์การ : นครปฐม.
- ภูมิจิต เรืองเดช. (2542). วรรณกรรมท้องถิ่นจังหวัดบุรีรัมย์. บุรีรัมย์ : ร้านเอกสารซีพี.
- สำนักงานจังหวัดสุรินทร์. (2554). มหัศจรรย์เมืองสุรินทร์. สุรินทร์ : โรงพิมพ์รุ่งธนเกียรติออฟเซ็ท